

Verslag: Duurzaamheid in de productie van bio-energie

20 december 2024

Wie is Valbiom?

Valbiom is sinds 2002 het referentiecentrum voor de bio-gebaseerde economie in Wallonië. De organisatie ondersteunt zowel publieke als private actoren—zoals landbouwers, lokale overheden, regionale openbare diensten, projectontwikkelaars, industriëlen en start-ups—bij het stimuleren, promoten en ontwikkelen van economische activiteiten gericht op de niet-voeding gerelateerde valorisatie van biomassa.

Studiedag: impact van REDII op certificatie van biomethanisatie en biomassa (hout)

Sinds de inwerkingtreding van het Besluit van de Waalse Regering (BWR) van 10 februari 2024, dat de Europese richtlijn inzake hernieuwbare energie van 2018 (REDII) omzet, zijn de verschillende actoren in de hout-energie- en biomethanisatie-sectoren verplicht hun productiefaciliteiten of grondstoffen te certificeren. Dit om aan te tonen dat zij voldoen aan de duurzaamheidscriteria. Het doel van deze certificering is enerzijds om de geproduceerde energie te kunnen beschouwen als hernieuwbare energie volgens de Europese regelgeving en anderzijds om de toegang tot financiële ondersteuningsmechanismen voor energieproducenten te behouden. Tegen 31 december 2024 zullen alle actoren in staat moeten zijn hun conformiteit aan de overheid te bewijzen. Naast deze deadline nadert ook de omzetting van de REDII bis in de Waalse wetgeving (eind mei 2025). Deze verstrengt de duurzaamheidscriteria en verlaagt de minimale vermogensdrempel van energie producerende installaties op basis van hout, waardoor een groter aantal installaties gecertificeerd moet worden.

Om deze redenen organiseerde Valbiom een compacte studiedag in het kantoor in Gembloux. Twee sessies werden georganiseerd die gericht waren op biomethaan en biomassa (hout).

Eerste sessie: biomethanisatie

Certificatie is een moeilijke en kostelijke procedure volgens Aurélien Bardellin van Valbiom. Certificaten van duurzaamheid

moeten nu behaald worden voor de hele toevoerketen om in orde te zijn voor groene stroomcertificaten. Hoewel men niet verplicht is dit te doen, is het wel cruciaal om certificaten te verkrijgen om financiële steun te ontvangen. Met andere woorden, groene stroomcertificaten (GSC's) zijn een cruciaal deel van het zakenmodel van elk project dat elektriciteit wil opwekken uit biomassa. REDII heeft de noodzaak voor certificatie ingevoerd over de hele waardeketen, van biomassaproducent, trader tot eindgebruiker. Een van de grote uitdagingen op het terrein is de inspectie van de landpercelen van oorsprong. Deze percelen zijn niet altijd duidelijk te identificeren via bestaande kadasters, waardoor inspecties ter plaatse nodig zijn. Dit kost tijd en geld. Veel landbouwers hebben hier weinig begrip en geduld voor. De veranderingen in de regelgeving volgen elkaar ook snel op, wat leidt tot onbegrip en aarzeling.

Case study

Grégory Racelle van Ochain Energie presenteerde een case stud over hun methaaninstallatie waar twee WKK's energie produceren uit biogas. Hij meent dat er nog meer hindernissen opgeworpen worden wegens deze certificatieprocedure. Een groot probleem is namelijk dat er nog geen bureaus in België zijn die certificaties kunnen uitvoeren. Hierdoor doet men beroep op kantoren uit Frankrijk, Nederland of Duitsland. Dit kost uiteraard veel geld en tijd creëert nog meer onzekerheden en drempels voor projectontwikkelaars.

Tweede sessie: biomassa en REDIII

De tweede sessie richtte zich specifiek op hout en de markt in België. De limiet voor hout wordt 7,5 MWth (voorheen 20 MWth) vanaf dewelke moet voldoen worden aan de duurzaamheidcertificatie. Gilles Beauchamp van Bois Wallonie besprak de Belgische houtmarkt, inclusief naaldhout en loofhout. Naaldhout wordt vooral gebruikt door zagerijen, terwijl loofhout vooral naar de papierindustrie gaat.

Het is moeilijk om de volledige Belgische houtstroom in kaart te brengen, vooral omdat energiehout zoals brandhout heel moeilijk te traceren is. 90% van het Belgisch hout wordt in Wallonië geproduceerd. Pelletproductie is sterk gedaald na de sluiting van de centrale Rodenhuize in Gent.
In het algemeen word er voor hout geen steun toegestaan voor:

- Rondhout voor zagerijen en platen
- Wortels en stengels
- Industrieel rondhout

Er is veel moeite met de definitie van industrieel rondhout die heel breed interpreteerbaar is. Er wordt gediscussieerd over aanbevelingen om deze te verduidelijken om zodoende de certificatie eenvoudiger te maken.